

Föreskrifter och anvisningar 9/2021

Beräkningsgrunder för ansvarsskulden i begravnings- och avgångsbidragkassor

Dnr
FIVA 16/01.00/2021

Utfärdade
9.11.2021

Gäller från
1.1.2022

Upplysningar
Försäkringstillsyn/Arbetspensionsanstalter

FINANSINSPEKTIONEN
telefon 09 183 51
fornamn.efternamn@fiva.fi.
finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	4
	1.1 Tillämpningsområde	4
2	Regelverk och internationella rekommendationer	5
	2.1 Lagstiftning	5
	2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	5
3	Syfte	6
4	Ansvarsskuld och beräkningsgrunder	7
	4.1 Beräkning av ansvarsskuld	7
	4.2 Ränta som används vid beräkning av ansvarsskuld	8
	4.3 Beräkningsgrunder	8
5	Matematikerns utlåtande om ansvarsskuldens belopp	10
6	Upphävda föreskrifter och anvisningar	11

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008):

- På begravnings- och avgångsbidragskassor som avses i 1 kap. 3 § 4 punkten i lagen om försäkringskassor (948/2021) (nedan försäkringskassor), i vilkas ansvarsskuld det ingår sådant premieansvar som avses i 4 kap. 3 § i lagen om försäkringskassor.

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- Lagen om försäkringskassor (948/2021)
- Lagen om Finansinspektionen (878/2008)

2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter grundar sig på följande lagbestämmelser:

- 4 kap. 3 § 2 mom., 4 § 3 mom. och 7 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.
- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen

3 Syfte

- (1) Syftet med dessa föreskrifter är att
- säkerställa att begravnings- och avgångsbidragsskassornas beräkningsgrunder för beräkningen av ansvarsskulden är sådana att de tryggar de försäkrades och förmånstagarnas förmåner
  - säkerställa att de variabler och antaganden som ligger till grund för beräkningen av ansvarsskulden har valts med iakttagande av försiktighet

4 Ansvarsskuld och beräkningsgrunder

- (1) Enligt 4 kap. 1 § i lagen om försäkringskassor består ansvarsskulden av ersättningsansvar och premieansvar.
- (2) Enligt 4 kap. 4 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor ska en försäkringskassa ha grunder för beräkningen av ansvarsskulden. En försäkringskassa ska också ha grunder för beräkning av försäkringspremier enligt 4 kap. 6 § 1 mom. i lagen om försäkringskassor samt för beräkning av fribrev och återköpsvärdet enligt 4 kap. 7 § 1–2 mom. i lagen om försäkringskassor.
- (3) Finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om hur tryggnad och aktsamhet ska beaktas i beräkningsgrunderna och om valet av variabler och antaganden som används i beräkningen av ansvarsskulden grundar sig på 4 kap. 4 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.
- (4) Finansinspektionens rätt att bestämma om användningen av indexförhöjningsansvar grundar sig på 4 kap. 3 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor.
- (5) Finansinspektionens rätt att meddela närmare föreskrifter om beräkningsgrunder för fribrev grundar sig på 4 kap. 7 § 3 mom. i lagen om försäkringskassor.

4.1 Beräkning av ansvarsskuld

FÖRESKRIFT (styckena 6–13)

- (6) Ansvarsskulden ska räknas i enlighet med försäkringskassans beräkningsgrunder i fråga om de personer som skulle ha en andel i försäkringskassans tillgångar, om försäkringskassan upplöstes vid beräkningstidpunkten. Om de försäkrade i enlighet med kassans stadgar är berättigade till fribrev, ska ansvarsskulden för den försäkrade alltid vara minst lika stor som den beräknade ansvarsskulden för fribrevsrätten vid beräkningstidpunkten.
- (7) Premieansvaret ska räknas för de personer för vilka ett försäkringsfall inte har inträffat fram till beräkningstidpunkten. Ansvarets belopp vid beräkningstidpunkten utgörs av kapitalvärdet på de framtida begravnings- och avgångsbidrag som avses i de gällande förbindelserna och andra utgifter som dessa förbindelser medför, med avdrag för kapitalvärdet på framtida försäkringspremier.
- (8) Kapitalvärdena på förmånshöjningar som enligt beslut kommer att beviljas året efter beräkningstidpunkten ska räknas in i ansvarsskulden.
- (9) Om en försäkringskassa räknar in en avsättning (ett indexförhöjningsansvar) enligt 4 kap. 3 § 2 mom. i lagen om försäkringskassor i sin ansvarsskuld för framtida förmånshöjningar, ska metoden för utökning och upplösande av avsättningen framgå av beräkningsgrunderna.
- (10) För indexförhöjningsansvaret ska det i beräkningsgrunderna fastställas en övre gräns. Den övre gränsen ska fastställas med hänsyn till indexvillkoret i försäkringskassans stadgar, de framtida försäkringspremier som uppbärs för framtida förmånshöjningar och med hänsyn till försäkringsbeståndets sammansättning. Vid fastställandet av den övre gränsen ska man dessutom beakta den framtida beräknade avkastningen på tillgångarna och en beräkningsränta som är betryggande på lång sikt. Den framtida beräknade avkastningen på försäkringskassans tillgångar

ska basera sig på den rådande placeringsallokeringen vid beräkningstidpunkten och på den beräknade långsiktiga avkastningen på olika tillgångsslag.

- (11) Indexförhöjningsansvarets övre gräns ska justeras regelbundet och alltid då det skett en väsentlig förändring i de faktorer som inverkar på hur den fastställs.
- (12) Om exakta värden för de fribrev som påverkar förmånsbeloppet inte finns att tillgå, ska det i försäkringskassans beräkningsgrunder fastställas på vilket sätt fribreven uppskattas.
- (13) Om ansvarsskulden räknas med uppskattningsformler för redovisning i bokslutet, ska det av beräkningsgrunderna framgå på vilket sätt ansvarsskulden uppskattas.

4.2 Ränta som används vid beräkning av ansvarsskuld

FÖRESKRIFT (stycke 14)

- (14) Då försäkringskassan bedömer vilken ränta som ska användas vid beräkningen av ansvarsskulden ska kassan iaktta försiktighet och beakta åtminstone följande
  - försäkringskassans förväntade avkastning på placeringarna och placeringsrisk, placeringarnas duration, dvs. tidpunkten för framtida kassaflöden, sammansättningen av försäkringskassans försäkringsbestånd och tillgängliga riskbuffertar, t.ex. indexförhöjningsansvar och tillgångar som överstiger försäkringskassans ansvarsskuld.
  - marknadsavkastningen på obligationer som nämns i 5 kap. 5 § 2 mom. 1 punkten i lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor (947/2021)

4.3 Beräkningsgrunder

FÖRESKRIFT (stycke 15)

- (15) Av beräkningsgrunderna ska åtminstone följande framgå:
  - utredning över använda anteckningar och parametervärden
  - försäkringstekniska storheter som tillämpas vid beräkning av ansvarsskuld
  - fastställandet av försäkringspremien
  - fastställandet av fribrev, om de försäkrade enligt kassans stadgar är berättigade till dem
  - fastställande av ett återköpsvärde som motsvarar den försäkrades avgiftsandel, om de försäkrade deltar i finansieringen av kassans ersättningar eller bidrag
  - fastställande av premieansvar och ersättningsansvar
  - utökning och upplösande av indexförhöjningsansvar och indexförhöjningsansvarets övre gräns, såvida försäkringskassan räknar med indexförhöjningsansvaret i sin ansvarsskuld.

ANVISNING (stycke 16)

- (16) Finansinspektionen rekommenderar att försäkringskassan anmäler beräkningsgrunderna och de ändringar som görs i dem jämte motiveringar till Finansinspektionen före den tidpunkt, på vilken de tillämpas för första gången. Om försäkringskassans beräkningsgrunder innehåller sådana

koefficienter, vilkas värden fastställs separat av försäkringskassans styrelse, ska de fastställda värdena tillställas Finansinspektionen före den tidpunkt, på vilken de tillämpas för första gången.

5 Matematikerns utlåtande om ansvarsskuldens belopp

- (1) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om den regelbundna rapporteringen av finansiell ställning till Finansinspektionen grundar sig på 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.

FÖRESKRIFT (stycke 2)

- (2) Matematikerns utlåtande om ansvarsskuldens belopp, vilken ska tillställas Finansinspektionen tillsammans med bokslutsmaterialet, ska innehålla åtminstone följande utredningar:
- datum för vilket ansvarsskulden har beräknats
  - datum, när de stadgar som beräkningen ansluter sig till har fastställts
  - datum när de beräkningsgrunder som tillämpats i beräkningen har tagits i bruk
  - premieansvaret specificerat för ansvarsbelopp som uppkommer genom bidrag, fribrev och övriga förmåner samt genom indexförhöjningsansvar
  - ersättningsansvar specificerat för ansvar som uppkommer genom kända och okända försäkringsfall
  - beräkning av ansvarsskulden som ska täckas
  - en utredning över den andel av ansvarsskuldens tillväxt som med Finansinspektionens tillstånd har periodiserats på senare år
  - övriga omständigheter som inverkar på uppskattningen av ansvarsskulden.

6 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs följande av Finansinspektionens föreskrifter:

- Försäkringsinspektionens föreskrift om försäkringstekniska beräkningar och deras beräkningsgrunder för begravnings- och avgångsbidragsskassor som är underställda lagen om försäkringskassor (Dnr 8/002/2004).